ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା. 6146/2004

(ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 226 ଏବଂ 227 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ)।

ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ପଟ୍ଟନାୟକ .... *ଆବେଦନକାରୀ*

-ବନାମ -

ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... *ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ*

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ : *ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍.କେ. ଦାଶ,ଅଧିବକ୍ତା*

ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ : *ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପି.ସି. ରଥ,ଅଧିବକ୍ତା*
ଏମ୍.କେ. ରାଉତରାୟ, ଅଧିବକ୍ତା

ପୀଠାସୀନ:

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭି. ନରସିଂହ

ଶେଷ ଶୁଣାଣିର ତାରିଖ : 19.12.2023
ରାୟର ତାରିଖ : 20.12.2023

ଭି. ନରସିଂହ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

1. ଆବେଦନକାରୀ ଜଣେ ବିଧବା, ଯିଏ 26 ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ହରାଇଥିଲେ, ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-226 ଏବଂ 227 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଲୋଡ଼ି ତାଙ୍କ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନ୍ତିମ ଦେୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନର ସଂଲଗ୍ନକ-6 ଏବଂ 9କୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ।

2. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁଶାନ୍ତ କେ. ଦାଶଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଲୁ ।

3. ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ନାମ ନଥିରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ କେହି ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ ।

4. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତି-ଶପଥପତ୍ରକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଥିବା ଆରୋପକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାକୁ ଖାରଜ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ପ୍ରବନ୍ଧକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶପଥ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

5. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଭୂତପୂର୍ବ ସୈନିକ ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ୱର୍ଗତ ତୁଷାର କାନ୍ତି ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ବାୟୁସେନାରୁ ସେବାମୁକ୍ତ ହେବା ପରେ, 10 ଫେବୃଆରୀ, 1973ରେ ସହାୟକ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ-ତଥା-ଗୋଦାମରକ୍ଷକ ଭାବରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ସେବା କରିବାକୁ ମନୋନୀତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ 1994 ମସିହାରେ ସେ ସହାୟକ ପରିଚାଳକ ମାପକ୍ରମ-I ପାହ୍ୟାକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିଲେ । ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟରତ ସମୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ କର୍ମଚାରୀ (ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା) ନିୟମାବଳୀ 1995 (ଏହା ପରେ "ନିୟମାବଳୀ 1995" ଭାବରେ ସୂଚିତ)ର ବିନିୟମ 29 ଅନୁଯାୟୀ 17 ଫେବୃଆରୀ, 1998 ତାରିଖରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାରଣରୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ 20 ବର୍ଷର ସେବା ନିର୍ବାହ କରିବା ପରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ଗ୍ରହଣକୁ ବାଛିବାକୁ ଅତିକମରେ 3 ମାସର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଲ୍ଲେଖିତ ଥିଲା ।

6. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଏପରି ଅନୁରୋଧକୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା-3ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 16.3.1998 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ସଂଲଗ୍ନକ-4 ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ତାରିଖ 17.5.1998ରେ ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମୟ ଶେଷ ହେବା ପରେ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଭାରମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପ୍ରସ୍ତୁତ ସନ୍ଦର୍ଭର ସୁବିଧା ପାଇଁ ଏହା ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଛି:

"xxx xxx xxx

ଆମେ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଶ୍ରୀ ତୁଷାର କାନ୍ତି ପଟ୍ଟନାୟକ, ଏମ୍

ସଂଖ୍ୟା. 39333, ସହାୟକ ପରିଚାଳକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସରର ସୂଚନାକୁ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 17.05.1998 ତାରିଖଠାରୁ, ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ନିୟମାବଳୀ ଅଧୀନରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ତେଣୁ, ଦୟାକରି, ସମସ୍ତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ 17.05.1998 ତାରିଖରେ ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମୟ ଶେଷ ହେବାପରେ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଭାରମୁକ୍ତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ତାଙ୍କ ସେବାନ୍ତ ଦେୟର ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।

xxx xxx xxx"

7. ଏହିପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ନିୟମାବଳୀ 1995 ଅନୁଯାୟୀ **17.05.1998** ତାରିଖରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ନେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତେବେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ପରେ ଧନଗତ ସୁବିଧା ବର୍ଣ୍ଟନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ **26.06.1998** ତାରିଖରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ।

8. ବାରମ୍ବାର ଯୋଗାଯୋଗ ସତ୍ତ୍ୱେ, ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହେତୁ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଉଦ୍ଭବ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା । ତାଙ୍କୁ 29 ଜାନୁଆରୀ, 1999 ତାରିଖରେ ଭବିଷ୍ୟନିଧିର କେବଳ ଏକ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

9. ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା-3 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 30 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1999 ତାରିଖରେ ଏକ ଚିଠି ଜାରି କରି ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତାଙ୍କ ଦାବି ଉପରେ ଶୀଘ୍ର ସମାଧାନ ପାଇଁ 2ଟି ସାମ୍ପ୍ରତିକ ପାସପୋର୍ଟ ଆକାରର ଫଟୋ ସହିତ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ କହିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 23 ମାର୍ଚ୍ଚ, 2000 ତାରିଖର ଚିଠି ଅନୁଯାୟୀ ମୂଳ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପାଳନ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ କୌଣସି ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବାନ୍ତ ଲାଭ ଶୀଘ୍ର ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ ସହିତ 04.04.2000 ତାରିଖରେ ଏକ ନିବେଦନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

10. ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ନିରାଶା ହେଲା, ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ସଂଲଗ୍ନକ-6

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA

ଅଧୀନରେ 11.7.2000 ତାରିଖରେ ଥିବା ଏକ ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ଏଠାରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 3 ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ 20 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିବାରୁ ସେ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହନ୍ତି । ସେହି ସମାନ ବିଷୟକୁ ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଛି:

XXX XXX XXX

"ଆମର ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରୁଛୁ ଯେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସ୍ୱର୍ଗତ ଟି.କେ. ପଟ୍ଟନାୟକ ସର୍ବନିମ୍ନ ଯୋଗ୍ୟତା 20(କୋଡ଼ିଏ) ବର୍ଷର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିନଥିବାରୁ **ତାଙ୍କ ପରିବାର ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ।**"

XXX XXX XXX

11. ଆବେଦନକାରୀ ଏହା ସହିତ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ 11.07.2000 ତାରିଖରେ (ସଂଲଗ୍ନକ-7) ମହାପରିଚାଳକ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କୁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଉଚିତ୍ ମଣିଥିଲେ ।

12. ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି 27.09.2000 ତାରିଖର (ସଂଲଗ୍ନକ-8) ସୁପାରିଶପତ୍ରକୁ ଦେଖି ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସମାଧାନ ପାଇଁ କୌଣସି ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା ।

13. ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା.2 (ମହାମଣ୍ଡଳୀୟ ପରିଚାଳକ) 23.11.2000 ତାରିଖର ସଂଲଗ୍ନକ-9ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମତାମତ ସହିତ ଆବଶ୍ୟକ ସୂଚନା ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା.3 (ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଚାଳକ)ଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ସଂଲଗ୍ନକ-9 ଯାହା ଉପରେ ଆକ୍ଷେପ କରାଯାଇଛି, ତାହା ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛି :

"XXX XXX XXX

ଶିରୋନାମା ବିଷୟ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଚିଠି ପ୍ରତି ଆମେ ଆପଣଙ୍କର ଯତ୍ନଶୀଳ ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛୁ । ଯାହାର ଉତ୍ତରକୁ ଆମେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିଛୁ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗର ଗମ୍ଭୀରତା ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱର ମର୍ମ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବାକୁ ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛୁ । ଆପଣଙ୍କ ମତାମତ ଏବଂ

ମନ୍ତବ୍ୟ ସହିତ ଆବଶ୍ୟକ ସୂଚନା ଦାଖଲକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବାରେ ଆପଣଙ୍କ ମାତ୍ରାତିରିକ୍ତ ବିଳମ୍ବ ଆମକୁ ଏକ ଅଖାଡୁଆ ସ୍ଥିତିରେ ପକାଇଛି ।

11.07.2000 ତାରିଖର ଆମର ଚିଠିର ଏକ ନକଲ ଆପଣଙ୍କ ସଦ୍ୟ ସୂଚନା ପାଇଁ ସଂଲଗ୍ନିତ ହୋଇଛି ।

ଆପଣଙ୍କ ଶୀଘ୍ରତମ ଉତ୍ତରକୁ ପ୍ରଶଂସା କରାଯିବ ।

xxx xxx xxx"

14. ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ନିଶ୍ଚୟ କଥନକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଏକ ପ୍ରତି-ଶପଥପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ନିୟମାବଳୀ-1995ର ବିନିୟମ-29 ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ସେବା ବୃତ୍ତି ସମୟରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଛୁଟି ଅବଧିକୁ ବାଦ ଦେଇ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର କେବଳ ସେତେବେଳେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ 20 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବେ ।

14A. ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଅଭ୍ୟାସଗତ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥାନ୍ତି ଏବଂ ସେ 20 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ପୂରଣ କରିନାହାନ୍ତି, ତେଣୁ ସେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆବେଦନକାରୀ ମଧ୍ୟ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ବ୍ୟାଙ୍କର ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟାଙ୍କର ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅବଶ୍ୟ କରଣୀୟ ଥିଲା ଏବଂ ଯେହେତୁ ସେ ତାଙ୍କ ସେବା ବୃତ୍ତିରେ ନେଇଥିବା ଛୁଟି ଅବଧି କାଟି 20 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ସମାପ୍ତ କରିନଥିଲେ, ତାଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟମାନେ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ।

14B. ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତି ଶପଥପତ୍ରରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-11 ପ୍ରସ୍ତୁତ ସନ୍ଦର୍ଭର ସୁବିଧା ପାଇଁ ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଛି:

"xxx xxx xxx

ରିଟ୍ ଆବେଦନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-11ର ଉପ-ଅନୁଚ୍ଛେଦ-1 ଏବଂ 2ରେ କରାଯାଇଥିବା ନିଶ୍ଚୟ କଥନରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ମନ୍ତବ୍ୟ

ଦିଆଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ସଂଲଗ୍ନକ-6 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନପତ୍ରର ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଉପ-ଅନୁଚ୍ଛେଦ - 3, 4 ଏବଂ 5 ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ବ୍ୟାଙ୍କର ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ଆବେଦନପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେବା ସର୍ତ୍ତର ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଯିବା ଉଚିତ୍ । ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ 20 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ପୂରଣ କରିନାହାନ୍ତି, ତେଣୁ ତାଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟମାନେ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ ।

xxx xxx xxx"

15. "ନିୟମାବଳୀ 1995"ର ଅଧ୍ୟାୟ-7 ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ନିୟମାବଳୀ-39 (1), ଯାହା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ, ତାହା ନିମ୍ନରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଗଲା :

"xxx xxx xxx

<u>39. ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା:</u>

1. ଏହି ନିୟମାବଳୀରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ନପକାଇ ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରନ୍ତି -

a) ଏକ ବର୍ଷର ନିରନ୍ତର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିବା ପରେ; କିମ୍ବା

b) ଏକ ବର୍ଷର ନିରନ୍ତର ସେବା ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଯଦି ସେବା କିମ୍ବା ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବାର ତୁରନ୍ତ ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଘୋଷିତ ଜଣେ ଡାକ୍ତରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା; କିମ୍ବା

c) ଚାକିରିରୁ ଅବସର ନେବା ପରେ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା କିମ୍ବା ଅନୁକମ୍ପାମୂଳକ ଭତ୍ତା ପାଇବା ସମୟରେ;

ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରିବାର ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ, ଯାହାର ପରିମାଣ ପରିଶିଷ୍ଟ III ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ । ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ଯେଉଁ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଜାନୁଆରୀ 1, 1986 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ତା'ପରେ ବ୍ୟାଙ୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିଲେ ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 31, 1987 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ତା'ପୂର୍ବରୁ ଚାକିରିରେ ଥିବା ସମୟରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ଅକ୍ଟୋବର 31, 1987 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ତା'ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ

କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରିବାର ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ, ଯାହାର ପରିମାଣ ପରିଶିଷ୍ଟ V ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ ।

xxx xxx xxx"

16. ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ବିବାଦ କରାଯାଇନାହିଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ 10 ଫେବୃଆରୀ 1973 ତାରିଖରେ ସହାୟକ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ-ତଥା-ଗୋଦାମ ରକ୍ଷକ ଭାବରେ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ, ତା'ପରେ ତାଙ୍କୁ 19.12.1994 ତାରିଖରେ ଅଧିକାରୀ ସବର୍ଗକୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସହକାରୀ ପରିଚାଳକ ଭାବରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ଅବସର ନେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ 17.05.1998ତାରିଖରେ ଭାରମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏବଂ, ଏହା ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା (କର୍ମଚାରୀମାନେ) ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ନିୟମାବଳୀ 1995 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥିଲା । ବିନିୟମ-29 ଯାହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତାହା ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି:

xxx xxx xxx

29. **ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ଉପରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା** -

1. ନଭେମ୍ବର 1, 1993 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ତା'ପରେ, ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ସମାପ୍ତ କରିବା ପରେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ, ସେ ନିଯୁକ୍ତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଅତିକମରେ ତିନି ମାସର ସୂଚନା ଦେଇ ଚାକିରିରୁ ଅବସର ନେଇପାରନ୍ତି;

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି ଏହି ଉପ-ନିୟମାବଳୀ ବିଦେଶରେ ପ୍ରତିନିଯୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଅଧ୍ୟୟନ ଛୁଟିରେ ଥିବା ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ, ଯଦି ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେବା ପରେ କିମ୍ବା ଭାରତକୁ ଫେରିବା ପରେ ସେ ଭାରତରେ ଏହି ପଦରେ ପୁନଃ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅତିକମରେ ଏକ ବର୍ଷ ସମୟ ଅବଧି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି :

ଆହୁରି ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି ଏହି ଉପ-ନିୟମାବଳୀ କୌଣସି ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ସଂସ୍ଥା କିମ୍ବା କୌଣସି ସରକାରୀ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ୟୋଗ କିମ୍ବା କମ୍ପାନୀ କିମ୍ବା ଅନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ନିକାୟରେ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ସାମିଲ ହେବା କାରଣରୁ ଚାକିରିରୁ ଅବସର ନେବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ନେବା ସମୟରେ ସେ କେଉଁଠାରେ କର୍ମାନ୍ତର

ପ୍ରେରଣରେ ଅଛନ୍ତି ତାହା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଉ ବା ନହେଉ;

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ଏହି ଉପ-ନିୟମାବଳୀ ନିୟମାବଳୀ 2ର ଖଣ୍ଡ (I) ଅନୁଯାୟୀ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ବିବେଚିତ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ ।

2. ଉପ-ନିୟମାବଳୀ (1) ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସରର ସୂଚନା ନିଯୁକ୍ତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତି ଆବଶ୍ୟକ କରିବ:

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉକ୍ତ ସୂଚନାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ମନା ନ କରନ୍ତି, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉକ୍ତ ଅବଧି ଶେଷ ହେବା ଦିନଠାରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ।

3(a) ଉପ-ନିୟମାବଳୀ (1)ରେ ସୂଚିତ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ସେଥିପାଇଁ କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ତିନି ମାସରୁ କମ୍ ସମୟ ପାଇଁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସରର ସୂଚନା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିଯୁକ୍ତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଲିଖିତ ଅନୁରୋଧ କରିପାରିବେ;

(b) ଖଣ୍ଡ (a) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅନୁରୋଧ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ ନିଯୁକ୍ତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଉପ-ବିନିୟମ (2)ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ତିନି ମାସର ସୂଚନା ଅବଧି ହ୍ରାସ ପାଇଁ ଏପରି ଅନୁରୋଧ ଉପରେ ବିଚାର କରିପାରିବେ ଏବଂ ଯଦି ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ସୂଚନା ଅବଧି ହ୍ରାସ କରିବା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପ୍ରଶାସନିକ ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ, ତେବେ ନିଯୁକ୍ତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତିନି ମାସର ସୂଚନାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ କୋହଳ କରିପାରିବେ ଯେ କର୍ମଚାରୀ ତିନି ମାସର ସୂଚନାର ସମାପ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ଏକ ଅଂଶର ପ୍ରତିବିନିମୟ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବେ ନାହିଁ ।

4. ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ, ଯିଏ ଏହି ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଅବସର ନେବାକୁ ମନସ୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସେହି ପ୍ରଭାବ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି, **ଏପରି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁମୋଦନ ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କ ସୂଚନା ପ୍ରତ୍ୟାହାରରୁ ପ୍ରବାରିତ ହେବେ;**

xxx xxx xxx"

17. "ନିୟମାବଳୀ-1995"ର ବିନିୟମ-52 ସେହି ତାରିଖ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଯେବେଠାରୁ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଦେୟ ହେବ । ବିନିୟମ-52(2) ଏବଂ (3), ଯାହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତାହା ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଛି ।

"xxx xxx xxx

(2) କର୍ମଚାରୀ କିମ୍ବା ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାଭୋଗୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖର ପରବର୍ତ୍ତୀ ତାରିଖଠାରୁ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନଯୋଗ୍ୟ ହେବ ।

(3) ଯେଉଁ ଦିନ ଏହାର ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥାଏ, ସେହି ଦିନଠାରୁ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ସମେତ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଯାହାହେଉ, ଦେୟରେ ବିଳମ୍ବ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବ୍ୟାଙ୍କ ହାରରେ ସମୟାତିକ୍ରାନ୍ତ ଅବଧି ପାଇଁ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ ।

xxx xxx xxx "

18. ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବିନିୟମ-14 ଏବଂ 15 ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ଉଚିତ ଯାହା ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ସହ ଜଡ଼ିତ ଅଟେ । ସେହି ସମାନ ବିଷୟକୁ ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଛି:

"xxx xxx xxx

ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା-ଏହି ନିୟମାବଳୀରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ଯିଏକି ତାଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖ କିମ୍ବା ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ସେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ସେହି ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦଶ ବର୍ଷର ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଅବସର ନେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଧରାଯିବ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ।

ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବାର ଆରମ୍ଭ- ଏହି ନିୟମାବଳୀରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ସେହି ପଦବୀରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଦିନଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେବ ଯେଉଁ ପଦବୀରେ ସେ ସ୍ଥାୟୀ ଭିତ୍ତିରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

xxx xxx xxx"

19. ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମାବଳୀ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ଶ୍ରୀ ଦାସ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ପ୍ରାୟ 18 ବର୍ଷ ଧରି

କାମ କରିଛନ୍ତି ବାସ୍ତବିକ ସେ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଯଦିଓ ଏହା ମନେକରାଯାଏ ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସରକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ହକଦାର ନଥିଲେ ।

20. ରିଟ୍ ଆବେଦନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-15.2ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ପାଲଟା ଯୁକ୍ତିର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-14ରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଉତ୍ତରକୁ ଟିପ୍ପଣୀ କରିବା ଯଥାର୍ଥ ହେବ । ସେହି ସମାନ ବିଷୟକୁ ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଛି ।

> "xxx xxx xxx
>
> 15.2 ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ ଯଦି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱର୍ଗତ ସ୍ୱାମୀ ସଂଲଗ୍ନକ-2 ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି ଯାହା ଗ୍ରହଣୀୟ ହୁଏନାହିଁ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୁଲ ଆଦେଶ (ସଂଲଗ୍ନକ-4) ହେତୁ, ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖରେ ମୃତ କର୍ମଚାରୀ ସେବା ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି ବୋଲି ଧରାଯିବ ଏବଂ ସେ ଯୋଗ୍ୟତା ଅବଧିଠାରୁ ବହୁତ ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ, "ନିୟମାବଳୀ 1995"ର ବିନିୟମ 14ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସେବା ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ପରିବାର ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି, 17.5.98 ରୁ 26.6.98 ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ବିରତି ଅବଧିକୁ ଅସାଧାରଣ ଛୁଟି ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀ ଚାକିରିରେ କର୍ମରତ ଅବସ୍ଥାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିବାରୁ, ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଗଣନା କରିବା ପାଇଁ, ସାମରିକ ସେବାର ଅବଧି ହିସାବ କରାଯିବା ଉଚିତ ।
>
> xxx xxx xxx"

<u>ପ୍ରତିଯୁକ୍ତି</u>

> "xxx xxx xxx
>
> 14. ରିଟ୍ ଆବେଦନର ପାରା-15ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଶ୍ଚୟ କଥନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଥ୍ୟା ଏବଂ ଭିତ୍ତିହୀନ ଅଟେ ଏବଂ ଏହାର କୌଣସି ଆଧାର ନାହିଁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହାର ଦୃଢ ପ୍ରମାଣ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
>
> xxx xxx xxx"

21. ଏହି ବିବାଦରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରଧାନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଏବଂ ମୃତ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ

HIGH COURT ORISSA

କରାଯାଇଥିବା ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା କାରଣରୁ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଉଭବ ସେବାନ୍ତ ଲାଭଗୁଡ଼ିକ ପାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର କି, ଥରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟଥା ଯେହେତୁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ, ସର୍ବନିମ୍ନ ଯୋଗ୍ୟତା ଅବଧିଠାରୁ ଅଧିକ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

22. ଏହା ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ ବିନା ବେତନରେ ୨୨୪ ଦିନର ଛୁଟି ଉପଲବ୍ଧ କରିଛନ୍ତି ଯାହାକି ଦୁଇ (2) ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଅଟେ ଏବଂ କୌଣସି ଆଦେଶର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଯାହା ଏହାକୁ ଉପରୋକ୍ତ ଭାବରେ ନିୟମାବଳୀ-17 ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରେ, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହିପରି ଛୁଟି ଅବଧିକୁ ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ଭାବରେ ଗଣନା କରିନଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବାର ମୋଟ ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ଅବଧି 19 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ସମୟ ବୋଲି ହିସାବକୁ ଆସିଥାଏ । ଯେହେତୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ଉପରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏକ ବୈଧାନିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ରହିଛି ଯାହା ବିନିୟମ-29 ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ 20 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ପୂରଣ କରିବା ପରେ ହିଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ, ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ (ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ) ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ହେତୁ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହନ୍ତି କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମେତ ତାଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହନ୍ତି ।

23. ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗର ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ଏଠାରେ ଟିପ୍ପଣୀ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯେ "ନିୟମାବଳୀ-1995"ର ବିନିୟମ 29 ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ପାଇଁ 3 ମାସର ସୂଚନା ଦେଇ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏ ଯଦି ସେ ତାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ 20 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ କେବଳ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ପାଇଁ ଆବେଦନପତ୍ରକୁ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ତେଣୁ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉପରେ ଅବଶ୍ୟ କରଣୀୟ ଅଟେ । ଥରେ ଯଦି ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ (ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ) ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସରର ଅନୁରୋଧକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସକ୍ଷମ

କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ, ଏହା ବିବେଚନା କରାଯାଏ ଯେ କର୍ମଚାରୀ ବିନିୟମ-29ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ-ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିଛନ୍ତି ।

24. ଏହି ସମୟରେ ନିୟମାବଳୀ, 1995ର ବିନିୟମ-29.4 ଉପରେ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ସୁସଂଗତ ହେବ । ସେହି ସମାନ ଲେଖାଟି ଏହିପରି:

"xxx xxx xxx

> 29.4. ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ, ଯିଏ ଏହି ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଅବସର ନେବାକୁ ମନସ୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସେହି ପ୍ରଭାବ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି, ଏପରି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁମୋଦନ ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କ ସୂଚନା ପ୍ରତ୍ୟାହାରରୁ ପ୍ରବାରିତ ହେବେ;

xxx xxx xxx"

ଏବଂ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ଶ୍ରୀ ଦାଶଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-5ରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଥିବା 16.03.1998 ତାରିଖର (ସଂଲଗ୍ନକ-4)ର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ବିବେଚନା କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହାର ବିପରୀତରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ବ୍ୟାଙ୍କର ଆଭିମୁଖ୍ୟ କୌଣସି ସାରମର୍ମ ବିନା ଆଧାରହୀନ ଅଟେ ।

25. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ହେଉଛି ଯେ ବ୍ୟାଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିୟମାବଳୀ, 1995ର ବିନିୟମ-29କୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ଅପବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ଈର୍ଷାର ସହ ଅନ୍ୟାୟକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ବିନିୟମ 29 କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିବା ଏବଂ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ପାଇଁ ଏପରି ଅନୁରୋଧକୁ ଗ୍ରହଣ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ବିକଳ୍ପ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅଟେ । ବରଂ ଥରେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିମତାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଏବଂ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସରର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଏବଂ ସେବା ଅଭିଲେଖଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା ଅଟେ, ତେବେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସରର ଆଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାକୁ ବେଆଇନ କିମ୍ବା

ଅଣପୋଷଣୀୟ କିମ୍ବା କୌଣସି ବିଧାନର ବିପରୀତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ଜଣେ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହୋଇ ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଏବଂ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ମାମଲାରେ ଏପରି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ଅନୁଯାୟୀ ଉପରୋକ୍ତ ବିନିୟମ-29.4 ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସରର ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପରେ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

26. ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ବ୍ୟାଙ୍କ ସେମାନଙ୍କ ପାଲଟା ଯୁକ୍ତିରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ସେବାମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

26A. ଏହିପରି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସରର ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତତା ହାସଲ କରିଥିଲା । ଯେଉଁ ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସ୍ଥିତି ଜଣେ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଭଳି ଥିଲା ।

27. ଅନ୍ୟଥା ମଧ୍ୟ ଯେହେତୁ ନିର୍ବିବାଦିତ ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରାୟ 18 ବର୍ଷର ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ଆବେଦନକାରୀ ନିୟମାବଳୀର ବିନିୟମ-39କୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଅନୁବନ୍ଧନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏକ ବର୍ଷର ସେବା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ, ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପରିବାର ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ପ୍ରସ୍ତୁତ ସନ୍ଦର୍ଭର ସୁବିଧା ପାଇଁ ପୁନରାବୃତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟରେ ନିୟମାବଳୀର ଏହିପରି ବିନିୟମ-39 ପୁଣି ଥରେ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଛି ।

> "39. **ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା:**
>
> 1. ଏହି ନିୟମାବଳୀରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ବିନା ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରନ୍ତି -
>
> a) ଏକ ବର୍ଷର ନିରନ୍ତର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିବା ପରେ; କିମ୍ବା
>
> b) ଏକ ବର୍ଷର ନିରନ୍ତର ସେବା ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଯଦି ସେବା କିମ୍ବା ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବାର ତୁରନ୍ତ ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଜଣେ ଡାକ୍ତରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା; କିମ୍ବା

c) ଚାକିରିରୁ ଅବସର ନେବା ପରେ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା କିମ୍ବା ଅନୁକମ୍ପାମୂଳକ ଭତ୍ତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ ; ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରିବାର ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ, ଯାହାର ପରିମାଣ ପରିଶିଷ୍ଟ-III ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ । ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ଯେଉଁ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଜାନୁଆରୀ 1, 1986 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ତା'ପରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଚାକିରିରେ କର୍ମରତ ଥିଲେ ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 31, 1987 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ତା'ପୂର୍ବରୁ ଚାକିରିରେ ଥିବାବେଳେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ଅକ୍ଟୋବର 31, 1987 ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ତା'ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପରିବାର ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ, ଯାହାର ପରିମାଣ ପରିଶିଷ୍ଟ-V ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ ।"

28. **ଭି. ସୁକୁମାରନ୍ ବନାମ କେରଳ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ** ମାମଲାରେ, ଯାହା **(2020)8 SCC 106** ରେ ବିବୃତ, ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଦାବି କରିବା ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିବାବେଳେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହିପରି ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

> "ଅବସର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ପାଇଁ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ସଂକଟକାଳୀନ ସାହାଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ଦାନଶୀଳତା ନୁହେଁ, ବରଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଅବସର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିକାର ଭାବରେ ଏକ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ଅଟେ ।"

28A. **(1983) 1 SCC 305** ମାମଲାରେ ବିବୃତ କରାଯାଇଥିବା **ଡି.ଏସ. ନକରା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ** ମାମଲାରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରାୟରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅନେକ ସମୟରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇଁ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଚାରପୀଠ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ:

> "ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଏକ ଦାନଶୀଳତା ନୁହେଁ, କିମ୍ବା ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ମଧୁର ଇଚ୍ଛା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ଅନୁଗ୍ରହର ବିଷୟ ନୁହେଁ, କିମ୍ବା ଏକ ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ଦେୟ ନୁହେଁ ।"

28B. **କେରଳ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଏମ୍.ପଦ୍ମନାଭନ୍ ନାଏର [1985 (1) SCC 429]** ମାମଲାରେ ଏବଂ **ଡ଼ା. ଉମା ଅଗ୍ରୱାଲ ବନାମ ୟୁ.ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ.., 1999 (3) SCC 438** ମାମଲାରେ ଏହି ମତକୁ ଦୋହରାଯାଇଛି ।

28C. ନିକଟରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର **ଆର୍. ସୁନ୍ଦରମ୍ ବନାମ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଯାଞ୍ଚ କମିଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ** ମାମଲା ଯାହା **2023 SCC online SC 287**ରେ ବିବୃତ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ସୁବିଧା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏହି ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନଃ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ **ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଜିତେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ : (2013)12SCC 210** ମାମଲାରେ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବତର ରାୟକୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରିଥିଲେ । **ଆର୍. ସୁନ୍ଦରମ୍** (ଉପରୋକ୍ତ)ଙ୍କ ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-11 ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛି:

xxx xxx xxx

> 11. ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଆରମ୍ଭରୁ ହିଁ ଆମେ କହିବାକୁ ଚାହୁଁ ଯେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ଲାଭର ଅଧିକାର ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅଧିକାର ଅଟେ ଏବଂ ତେଣୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯଥାର୍ଥତା ବିନା ଏହାକୁ ଛଡ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯେପରି **ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଜିତେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ** ମାମଲାରେ ଧରାଯାଇଛି । ରାୟର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଉଛି:
>
> > *"15. ଡବ୍ଲୁ.ବି. ରାଜ୍ୟ ବନାମ ହରେଶ ସି. ବାନର୍ଜୀ [(2006) 7SCC 651: 2006 SCC (L&S) 1719] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାନିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଭି, 20-06-1979 ତାରିଖଠାରୁ ସମ୍ବିଧାନର (ଚୌରାଳିଶତମ ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1978କୁ ଦେଖି ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 19(1)(f) ଏବଂ ଧାରା 31(1)ର ପ୍ରତ୍ୟାହାର ପରେ ମଧ୍ୟ, ସମ୍ପତ୍ତିଗତ ଅଧିକାର ଆଉ ଏକ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ହୋଇ ରହିନାହିଁ, ଏହା ସେତେବେଳେ ଭି ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅଧିକାର ଥିଲା, ଯାହା ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 300-Aରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାର ଅଧିକାରକୁ ସମ୍ପତ୍ତିଗତ ଅଧିକାର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିଲା । ଅନ୍ୟଥା, ସେହି ମାମଲାରେ ଆପତ୍ତି କରିବା ଥିଲା ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ସେବା (ମୃତ୍ୟୁ-ତଥା-ଅବସର ସୁବିଧା)*

ନିୟମ, 1971ର ନିୟମ 10(1)ର ଆଇନଗତ କ୍ଷମତା, ଯାହା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ କିଛି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶକୁ ଅଟକାଇବା କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଆପତ୍ତିକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ।

16. ତଥ୍ୟ ରହିଛି ଯେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାରକୁ "ସମ୍ପତ୍ତି"ରେ ଏକ ଅଧିକାର ଭାବରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯାଇଛି ବୋଲି ଆଇନଗତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଅନୁମତି ରହିଛି ... ଥରେ ଆମେ ସେହି ଆଧାରବାକ୍ୟରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପରେ, ଏହି ରାୟର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଆମ ଦ୍ୱାରା ପଚରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆଇନର ପ୍ରାଧିକାର ବିନା ଏହି ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 300-Aର ସ୍ମୃତିପଟରେ ଥିବା ସାମ୍ବିଧାନିକ ଆଦେଶ ଅଟେ । ଏହା ଅନୁଗମନ କରାଯାଏ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା କିମ୍ବା ଆନୁତୋଷିକର ଏକ ଅଂଶ ନେଇଯିବା କିମ୍ବା ଏପରିକି କୌଣସି ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିନା ଛୁଟି ଅର୍ଥାୟନର ଏକ ଅଂଶ ନେଇଯିବା ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ ଆଦେଶର ଅରାଜିର ଅଧୀନରେ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

XXX XXX XXX"

29. ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଉକ୍ତିର ଆଲୋକରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ହେଉଛି ଯେ ସଂଲଗ୍ନକ-6 ଏବଂ 9 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ମୃତ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସେବାନ୍ତ ଲାଭର ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ବୁଦ୍ଧିମତାର ଅଣପ୍ରୟୋଗ ହେତୁ ଦୁରାଶୟ ଅଟେ, ଅଣପୋଷଣୀୟ ଅଟେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ନାକଚ କରାଯାଇଛି ।

30. ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କେବଳ ଆବେଦନକାରୀ-ବିଧବାଙ୍କୁ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଦେବାକୁ ମନା କରିନାହାନ୍ତି, ବରଂ ତାଙ୍କର ବୈଧ ଦାବି କରିବା ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟରେ ଅନୁଦାର ହୋଇଛନ୍ତି । ଯେତେଦୂର

ସମ୍ଭବ, ପାଲଟା ଯୁକ୍ତିର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-Gରେ, ଏହା ଏହିପରି କୁହାଯାଇଛି:

"xxx xxx xxx

g) ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଅନିୟମିତତା ଜାରି ରହିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ରହିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାରେ ଉଦାର ଥିଲେ ଏବଂ ସେ 1 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1998ରୁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଆସିନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ମାମଲା ବରଖାସ୍ତ ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା ଥିଲା, ବ୍ୟାଙ୍କ ଟ.96,000/- ର ଆନୁତୋଷିକ ଦେବାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଉଦାର ଥିଲେ ।

xxx xxx xxx"

31. ବ୍ୟାଙ୍କର ନିୟମାବଳୀ-52(2) ଏବଂ (3) ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ସଦ୍ୟ ସୂଚନାର ସୁବିଧା ପାଇଁ ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଛି:

"(2) କର୍ମଚାରୀ କିମ୍ବା ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାଭୋଗୀଙ୍କ <u>ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖର ପରବର୍ତ୍ତୀ ତାରିଖଠାରୁ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନଯୋଗ୍ୟ ହେବ ।</u>

(3) ଯେଉଁ ଦିନ ଏହାର ପ୍ରାପ୍ତିକର୍ତ୍ତା ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିବେ ସେହି ଦିନ ପାଇଁ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ସମେତ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଦେୟ ହେବ ।

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଯାହାହେଉ, ଦେୟରେ ବିଳମ୍ବ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବ୍ୟାଙ୍କ ହାରରେ ସମୟାତିକ୍ରାନ୍ତ ଅବଧି ପାଇଁ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ ।"

32. ନିୟମାବଳୀ-52(3) ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବାନ୍ତ ଲାଭ ଭଳି ସମସ୍ତ ଧନଗତ ସୁବିଧା ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ଯାହା ତାଙ୍କୁ 26.06.1998 ତାରିଖଠାରୁ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରି 1998 ମସିହାରେ ପ୍ରଚଳିତ ସୁଧ ହାର ସହିତ ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମାବଳୀ-52(3) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

33. ଯଦି ଏହି ଆଦେଶର ନକଲପ୍ରାପ୍ତି/ଉପସ୍ଥାପନ ତାରିଖଠାରୁ ତିନି ମାସ

ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ବ୍ୟାଙ୍କଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଭବ ସୁଧ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବାନ୍ତ ଲାଭ ସହିତ ଏପରି ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନର ଆଦେଶ କରାଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ଦେୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 26.06.1998 (ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ) ତାରିଖଠାରୁ 12 % ହାରରେ ସୁଧ ବହନ କରିବ ।

34. ତଦନୁସାରେ, ରିଟ୍ ଆବେଦନର ସମାଧାନ ହୋଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

(ଭି. ନରସିଂହ)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ,
ତାରିଖ 20 ଡିସେମ୍ବର, 2023/ସୌମ୍ୟ

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ : ଶ୍ରୀ ଓଜସ୍ୱୀ କୁମାର ସାହୁ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ : କଟକ

HIGH COURT ORISSA